

24.4.2014

YM39/04/2014

Työ- ja elinkeinoministeriö

Viite
Hänvisning Lausuntopyyntöne 24.2.2014 Dnro TEM/1965/08.04.01/2013

Asia
Ärende LAUSUNTO FENNOVOIMA OY:N YDINVOIMALAITOSHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN
ARVIOINTIOSELOSTUKSESTA

Fennovoima Oy (Fennovoima) valmistelee ydinvoimalaitoksen rakentamista Pyhäjoen Hanhikivelle. Fennovoima on vuonna 2008 toteuttanut ympäristövaikutusten arviointimenettelyn, jossa arvioitiin sähköteholtaan noin 1500-2500 megawatin suuruisen ydinvoimalaitoksen rakentamisen ja käytön aikaiset ympäristövaikutukset. Vuonna 2010 valtioneuvosto myönsi Fennovoimalle ydinenergiain mukaisen periaatepäätöksen.

Fennovoiman periaatepäätöshakemuksessa, ei ole käsitelty laitosvaihtoehtoa, jonka toimittaisi Rosatom-in-konserniin kuuluva yhtiö ja joka olisi sähköteholtaan 1200 megawattia. Tätä vaihtoehtoa ei ole myöskään käsitelty periaatepäätöshakemuksta edeltäneessä ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä. Fennovoima saattaa nyt ympäristövaikutusten arvioinnin ajan tasalle tältä osin ja on toimittanut työ- ja elinkeinoministeriölle uuden ympäristövaikutusten arviointiselostuksen. Työ- ja elinkeinoministeriö toimii yhteysviranomaisena ydinvoimalaitoshankkeen arviointimenettelyssä ja on pyytänyt ympäristöministeriön lausuntoa arviointiselostuksesta.

Hankkeeseen liittyvät myös laitosalueella tapahtuva uuden voimalaitoksen toiminnassa syntyvän käytetyn ydinpolttoaineen välivarastointi sekä vähä- ja keskiaktiivisen voimalaitosjätteen käsittely ja loppusijoitus.

Ympäristöministeriö on aiemmin lausunut työ- ja elinkeinoministeriölle Fennovoiman vuonna 2008 valmistuneesta YVA-ohjelmasta (YM16/04/2008, 18.4.2008) ja YVA-selostuksesta (YM1/463/2008, 4.2.2009) sekä periaatepäätöshakemuksesta (YM80/04/2009, 21.12.2009). Ympäristöministeriö antoi lausuntonsa työ- ja elinkeinoministeriölle tämän hankkeen ajantasaistetusta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 18.11.2013 (dnro YM165/04/2013).

Lausunto

Ympäristöministeriö tarkastelee tässä lausunnossaan erityisesti sitä, miten ministeriön arviointiohjelmasta antamassa lausunnossa esitetyt asiat on otettu huomioon YVA-menettelyssä. Lisäksi lausunnossa tuodaan esiin arviointiselostuksessa olevat selkeät puutteet. Ministeriö ei tässä yhteydessä ota kantaa hankkeen ja sen ympäristövaikutusten hyväksyttävyyteen eikä itse hankkeen tarpeellisuuteen.

Hankkeen perustelut, energian kulutus ja energian säästö

Hanketta perustellaan sillä, että Fennovoiman osakkaat tarvitsevat sähköä omaan toimintaansa kilpailukykyiseen ja vakaaseen hintaan. Samalla tuodaan esiin, että sähköntuotannon lisääminen vähentää Suomen riippuvuutta muualla tuotetusta sähköstä ja parantaa kansallista huoltovarmuutta. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa Suomen sähkönkulutuksen ennusteet on päivitetty vuoden 2013 kansallisen energia- ja ilmastostrategian mukaisesti ja todetaan, että sähkönkulutuksen ennusteet ovat selkeästi matalammat kuin mitä vuonna 2008 julkaistussa edellisessä kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa oli ennakoitu. Arviointiselostuksesta puuttuu kuitenkin pohdinta siitä, miten maltillisemmat sähkönkulutuksen ennusteet sekä panostukset siirtoyhteyksien parantamiseen muiden maiden kanssa mahdollisesti vaikuttavat Fennovoiman voimalahankkeen tarpeellisuuteen esimerkiksi huoltovarmuuden kannalta.

Vuoden 2008 ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä Fennovoima selvitti osakkaidensa energiasäästötoimet. Tämän selvityksen päivitystä ei ole tehty ympäristövaikutusten arvioinnin ajantasaisamisen yhteydessä vaikka suuri osa Fennovoiman osakkaista ovatkin vaihtuneet vuoden 2008 jälkeen.

Ympäristöministeriö toteaa, että hankkeen perustelut ja siihen tiiviisti liittyvät katsaukset energiakulutuksen ja säästötoimien näkyymiin sekä hankkeen toteuttamatta jättämisen vaikutuksiin ovat jääneet uudessa arviointiselostuksessa pintapuoleisiksi. Työ- ja elinkeinoministeriön tulee hankkeen jatkovalmistelussa vakavasti huomioida, että vuosina 2008 ja 2009 esitetyt sähkönkulutuksen näkymät ja muut olosuhteet, jolla hankkeen tarpeellisuus alun perin on perusteltu, ovat selkeästi muuttuneet. Hankkeen tarpeellisuutta tulee tarkastella kriittisesti huomioiden tämän hetken sähkönkulutuksen ennusteet, uusiutuville energialähteille asetetut kulutustavoitteet sekä asiantuntija-arviot Pohjoismaiden sähkömarkkinoiden kehittymisestä.

Ydinturvallisuus ja onnettomuustilanteiden vaikutukset

Ydinturvallisuutta (luku 4) on arviointiselostuksessa tarkasteltu varsin yleisellä tasolla viitaten lainsäädäntöön, ohjeisiin ja yleisiin periaatteisiin. Arviointiselostuksessa ei kuvata, miten nimenomaan Rosatomin AES-2006 painevesilaitos vastaa näihin vaatimuksiin ja millaisia turvallisuusjärjestelmiä laitoksella tulee olemaan. Arviointiselostuksessa (s.83) todetaan, että luvanhaltija voi asettaa suunnittelutavoitteita, jotka ovat olemassa olevia turvallisuusvaatimuksia tiukempia. Kuitenkaan ei kerrota, onko Fennovoimalla tarkoitus hyödyntää tämä mahdollisuus.

Ympäristöministeriö katsoo, että arviointiselostuksessa olisi ollut hyvä esittää AES-2006 laitoksen turvallisuus yleisellä tasolla, vaikka Säteilyturvakeskus tekee laitostyyppin varsinaisen turvallisuusarvion erillisen aineiston perusteella. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhtenä tärkeänä tehtävänä on parantaa kansalaisten tiedonsaantimahdollisuutta. Lisäämällä arviointiselostukseen tietoa laitoksen turvallisuusjärjestelmistä ja -järjestelyistä Fennovoima olisi edistänyt kansalaisten tiedonsaantia, joka puolestaan olisi voinut vähentää kansalaisten hankkeen johdosta mahdollisesti kokemaa huolta ja turvattomuutta.

Turvallisuusjärjestelmien pettäminen voi pahimmassa tapauksessa johtaa vakavaan reaktorionnettomuuteen. Arviointiselostuksessa on tarkasteltu vakavan reaktorionnettomuuden aiheuttamat päästöt, laskeumat ja väestön säteilyannokset. Ympäristöministeriö pitää positiivisena, että onnettomuuden vaikutusten arviointiin on sisällytetty myös lyhyt katsaus jälkihoitotoimista sekä onnettomuuden aiheuttamista sosiaalisista vaikutuksista. Nämä osiot olisivat kuitenkin voineet olla esitettyä laajempia.

Ympäristöministeriö huomauttaa, että onnettomuusvaikutusten arvioinnissa keskitytään pelkästään ihmiseen kohdistuviin vaikutuksiin. Arviointiselostuksessa tarkastellaan päästöistä seuraavan laskeuman aiheuttamia aktiivisuuspitoisuuksia poronlihassa, lihatuotteissa ja sisävesikalassa suhteuttamalla aktiivisuuspitoisuudet elintarvikkeille asetettuihin pitoisuusrajoihin. Porojen, lihakarjan ja kalojen saamat säteilyannokset ja niiden mahdolliset vaikutukset eliöille ovat jääneet tarkastelematta. Ympäristöministeriö katsoo, että jatkossa onnettomuusvaikutusten arviointeihin tulee sisällyttää arviot myös laskeuman aiheuttamista mahdollisista vaikutuksista alueen eliöille huomioiden radioaktiivisten aineiden kertymä ravintoketjuissa.

Ydinpolttoaineen tuotantoketju

Ydinpolttoaineen tuotantoketjuun kuuluu uraanimalmin louhinta ja rikastus, konversio uraaniheksafluoridiksi, väkevöinti isotoopin U-235 suhteen, polttoainetablettien, -sauvojen ja -nippujen valmistus. Arviointiselostuksessa näitä vaiheita ja niihin liittyviä ympäristövaikutuksia on kuvattu varsin yleisellä tasolla. Fennovoima suunnittelee käyttävänsä jälleenkäsiteltyä uraania polttoaineena. Ympäristöministeriö huomauttaa, että selostuksessa olisi pitänyt kuvata jälleenkäsittelyprosessi ja sen aiheuttamat ympäristövaikutukset, sekä lisätä tietoa siitä mistä jälleenkäsitelty uraani tullaan tuomaan.

Arviointiselostuksessa todetaan, että ydinpolttoaineen ostaja voi edellyttää polttoaineen toimittajalta ympäristöhallintajärjestelmää tai vastaavaa todennusta siitä, että ympäristöasioita hoidetaan hyväksyttävästi. Kuitenkin arviointiselostuksessa ei kerrota millaiset Fennovoiman omat tavoitteet ovat, kuten sitä, aikooko Fennovoima asettaa omia ympäristökriteereitä ydinpolttoaine toimittajilleen vai aikooko yhtiö tyytyä vähimmäistasoon.

Ympäristöministeriö kehottaa Fennovoimaa suomalaisena toimijana kantamaan ympäristö- ja yritysvastuunsa laajasti ja vaatimaan polttoainetoimittajiltaan tiukat ympäristön- ja säteilysuojelutoimet sekä eettiset toimintaperiaatteet. Eryityisesti tämä koskee tuotantoa Venäjällä, jossa paikallinen ympäristölainsäädäntö ja sen toimeenpano eivät välttämättä ole länsimaisella tasolla.

Ydinjätehuolto

Arviointiselostuksessa (s. 57) esitetystä kartasta puuttuvat voimalaitosjäteluola, mahdollinen pintaloppusijoitustila, käytetyn sekä tuoreen polttoaineen varastot. Näiden sijainti olisi ollut hyvä esittää kartalla.

Fennovoima harkitsee voimalaitosjätteiden kolmiportaista luokittelua. Tämän perusteella kaikkein matala-aktiivisin jäte loppusijoitettaisiin maaperään rakennettavaan pintaloppusijoitustilaan. Vastavaa pintaloppusijoitustilaa ei ole käytössä Suomen muilla ydinvoimalaitospaikoilla, ja rakenne olisi näin ensimmäinen Suomessa. Pintaloppusijoitustilan toimintaperiaatteet ja ympäristövaikutukset ovat kuvattu yleisellä tasolla arviointiselostuksessa.

Matala- ja keskiaktiivisten jätteiden loppusijoitusta varten rakennetaan kallioperään voimalaitosjäteluola vastaavasti kuin Suomen muilla ydinvoimalaitospaikoilla. Tämän tyyppisestä voimalaitosjätteiden loppusijoitustilasta on siten paljon kokemusta Suomessa. Tästä huolimatta kuvaus voimalaitosjäteluolasta, sen eri malleista, toiminnasta ja ympäristövaikutuksista jää arviointiselostuksessa hyvin niukaksi.

Käytetyn ydinpolttoaineen välivarastoinnin osalta arviointiselostuksessa esitetään välivarastoinnille kaksi vaihtoehtoista ratkaisua: varastointi vesialtaissa tai kuivavarastointi. Arviointiselostuksessa ei kerrota kumpaa ratkaisua Fennovoima aikoo käyttää, vaan todetaan, että valittu ratkaisu esitetään

rakentamislupahakemuksessa. Ympäristöministeriö katsoo, että arviointiselostuksessa olisi pitänyt arvioida vaihtoehtoisten välivarastointiratkaisujen eroja ympäristövaikutusten sekä ydinturvallisuuden kannalta ja tuoda esiin, millä perusteella Fennovoima aikoo tehdä valinnan kahdesta välivarastointiratkaisusta.

Ympäristöministeriö pitää huolestuttavana, ettei Fennovoimalla vielä tässä vaiheessa ole esittää tarkempaa suunnitelmaa laitoksen käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoittamiseksi. Kesään 2016 mennessä Fennovoiman on esitettävä sopimus ydinjätehuoltoyhteistyöstä nykyisten ydinjätehuoltovollisten kanssa tai käynnistettävä oma loppusijoitushanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointimenettely. Arviointiselostuksessa todetaan, että Fennovoima on tällä hetkellä laatimassa käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitukseen liittyvä kokonaissuunnitelmaa, jonka yhtenä keskeisenä tavoitteena on määritellä optimaalinen loppusijoitusratkaisu. Tämä suunnitelma olisi ollut tarpeen laatia jo vuosia sitten, silloin kun Fennovoiman ensimmäinen ympäristövaikutusten arviointimenettely toteutettiin.

Kaavoitus

Arviointiselostuksen kohdassa 7.2.1.2 on mainittu Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavan uudistaminen. Pohjois-Pohjanmaan maakuntavaltuusto on hyväksynyt 1. vaihemaakuntakaavan 2.12.2013 ja vaihemaakuntakaava on tällä hetkellä ympäristöministeriössä vahvistettavana. Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaavan alueelle on vahvistettavana olevassa 1. vaihemaakuntakaavassa osoitettu kaksi luonnonsuojelulain nojalla suojeltua tai suojeltavaksi tarkoitettua aluetta, jotka on osoitettu kohdemerkinnällä SL sekä kaksi maisemakallioaluetta merkinnällä ge-1. Lisäksi 1. vaihemaakuntakaavassa on osoitettu ydinvoimamaakuntakaava-alueelle ulottuva uusi 110 kV pääsähköjohdon ohjeellinen merkintä. Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavassa ei ole käsitelty ydinvoimamaakuntakaavan aluemerkinä muilta osin. Näin ollen Hanhikiven niemen päämaankäyttömuoto säilyy voimassa olevassa Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaavassa osoitettuna energiahuollon alueena (En-yv), jolla osoitetaan ydinvoimalaitoksen ja sen tukitoimintojen alueet.

Hankkeen vaikutukset vesiympäristöön ja kalastoon

Vaikutukset meriympäristöön on yleisesti arvioitu huolella ja arvioinnin tulokset ovat pääosin selkeästi esitetty arviointiselostuksessa. Jotain puutteita kuitenkin esiintyy, joista huomiot alla.

Kokonaiskäsityksen muodostaminen alueesta on haasteellista, koska arviointiselostuksessa esitetyt kartta-aineistot ovat hajanaisia, eikä aineistosta löydy esimerkiksi selkeää karttaa, jossa olisi esitetty sekä merialueen syvyystiedot Hanhikivi niemen ympärillä että paikannimistö.

Arviointiselostuksen luvussa 7.4.1.5 todetaan ”Lisäksi Hanhikiven niemen merialueella on tehty sedimentin haitta-ainetutkimuksia vuosina 2009 ja 2012. Tutkimuksissa ei todettu pilaantuneita sedimenttejä ja yleisesti haitta-ainepitoisuudet olivat matalia”. Arviointiselostuksesta ei kuitenkaan käy ilmi, mitä haitta-aineita on tutkittu.

Tulokaslajien menestymisen tarkastelu jää arviointiselostuksessa kohtuullisen ohueksi. Arvioidessa lauhdevesien lämpökuorman vaikutuksia tulokaslajeihin olisi voinut hyödyntää Loviisan ja Olkiluodon voimaloiden alueilta saatavilla olevia tietoja.

Arviointiselostuksesta ei ilmene onko rakennusalueen alueidenkäytön suunnittelua kohdennettu myös merialueelle. Hankkeella tulee olemaan vaikutuksia meriympäristöön, mutta ei mainita olevan olemassa kokonaissuunnitelmaa esimerkiksi siitä, kuinka meriympäristöön vaikuttavat toiminnot pitkällä tähtäimellä sijoitellaan ja kuinka paljon merellisten elinympäristöjen häviämistä tai muuttumista

alueella voidaan kokonaisuudessa hyväksyä. Ydinvoimalan lauhdevesien purkamisesta merieliöstölle aiheutuvien haittojen on mainittu useassa kohdassa rajoittuvan vain suppealle alueelle ja muiden vastaavien elinympäristöjen tarjoavan kasvupaikkoja muuttuneessakin tilanteessa. Kun hankkeen vaikutusenalaiseksi päätyisi enemmän kuin yksittäisiä uhanalaisia tai vaarantuneita merilajeja ja elinympäristöjä, olisi alueidenkäytön suunnittelu myös vedenalaisen ympäristön kannalta tarpeellista.

Jäähdytysveden purkurakenteiden alueella oleva näkinpartaisniitty häviää purkurakenteiden rakentamisen myötä. Kyse on pienialaisesta esiintymästä, joten luontotyyppi ei häviä, mutta luontotyypin pinta-ala pienenee. Arviointiselostuksesta ei käy ilmi, minkä kokoisesta alueesta on kyse ja missä suhteessa pinta-ala pienenee. Tässä tulisi määritellä prosenttiosuus, jotta voidaan arvioida häviämisen merkitys kyseisen luontotyypin esiintymiselle alueella.

Voimalan käytön aikaisia vaikutuksia vaarantuneiksi luokitelluille uposkasvivaltaisille pohjille arviointiselostuksessa ei ole käsitelty ollenkaan. Vesikasvillisuudesta lämpökuorman haitallisten vaikutusten alaiseksi joutuu ainakin Hanhikivi niemen läheisyydessä esiintyvät uhanalaiseksi luokitellut näkinpartaisniityt, jolle lämpökuormalla on todettu olevan todennäköisesti haitallisia vaikutuksia. Arviointiselostuksessa pitäisi arvioida, minkä kokoiselta alueelta näkinpartaisniitty voisi hävitä, jotta häviämisen merkitys luontotyypin esiintymiselle voidaan arvioida.

Arviointiselostuksessa ei ole kuvattu ruopattavien alueiden luontoarvoja muuten kuin kalojen osalta. Arviointiselostuksessa todetaan, että ruoppauksen yhteydessä menetetään 40 hehtaaria habitaattia. Mutta arviointiselostuksesta ei käy ilmi, minkälaisesta habitaatista on kyse, vaan todetaan ainoastaan, että tuhoutuvalla alueella on karisiian ja silakan kutualueita sekä silakan, karisiian ja muikun poikashabitaatteja. Tätä olisi pitänyt tarkentaa.

Arviointiselostuksessa todetaan, että hankkeella saattaa olla vaikutusta meriharjuksen kutuvaellukseen, jos louhintoja tehdään vaellusajankohtana. Meriharjus on luokiteltu äärimmäisen uhanalaiseksi ja jokaisen kudun onnistuminen on ehdottoman tärkeää, jotta laji ei kuolisi sukupuuttoon. Hankkeen haittojen ehkäisemistoimiin tulisi ehdottomasti lisätä maininta siitä, että louhintoja ei tulisi tehdä meriharjuksen kutuvaellusajankohtana.

Vaikutusten merkittävyyden arviointi

Vaikka hankkeen ympäristövaikutusten arviointi onkin pääosin tehty huolellisesti, jää vaikutusten merkittävyyden arviointi puutteelliseksi. Arviointiselostuksen luvussa 8 esitellään lista muuttujista, joiden perusteella vaikutusten merkittävyyttä on arvioitu. Arviointiselostuksesta ei ilmene, millä tavoin näitä muuttujia on käytetty ja miten näiden perusteella järjestelmällisesti ja johdonmukaisesti on päästy taulukossa 8-2 olevaan esitykseen. Taulukko ei siten ole vakuuttava.

Esimerkiksi vaikutukset vedenalaiseen ympäristöön esitetään taulukon 8-2 yhteenvedossa samentumisen kautta ja pääasiallisesti kalastovaikutuksina, vaikka tosiasiallisesti lauhdevesien mereen johtaminen muuttaa koko voimalaitoksen purkualueen läheisen vesiluonnon erilaiseksi kuin se nyt on. Vesiluonto muuttuu nykyistä rehevämmäksi ja lajistoltaan toisentyypiseksi, todennäköisesti hävittäen tai ainakin kaventaen esimerkiksi uhanalaiseksi luokiteltujen näkinpartaisniittyjen ja vaarantuneiksi luokiteltujen uposkasvivaltaisten pohjien esiintymisen alueella.

Taulukon 8-2 viimeinen kohta käsittelee yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa, mutta siinä ei käsitellä yhteisvaikutuksia vedenalaiseen luontoon laajemmin. Arviointiselostuksessa ei pohdita kysymystä siitä, kuinka paljon ja millaisia muutoksia vedenalaisessa luonnossa voidaan hyväksyä tällä alueella erilaisten hankkeiden vaikutuksesta. Tämä on asia, johon merialuesuunnittelulla ja hyvällä tietopohjalla vedenalaisesta luonnosta voitaisiin pureutua jatkossa paremmin. Fennovoiman teettämät selvitykset osaltaan vahvistavat suunnitteluun tarvittavaa tietopohjaa vedenalaisesta ympäristöstä.

Haittojen ehkäiseminen sekä ympäristövaikutusten seuranta

Monia ympäristövaikutusten ehkäisemis- tai lieventämistoimia on esitetty kiitettävästi luvussa 7, samassa yhteydessä kuin eri kohteisiin kohdistuvat vaikutukset on esitetty. Luvun 9 taulukkoon on kerätty näistä vain osa. Esitys jää näin puutteelliseksi ja monia olennaisia toimenpiteitä ei mainita luvussa 9.

Ympäristöministeriö huomauttaa, että meriläjityksiä tullaan tekemään laajalle 190 hehtaarin alueelle. Ruoppauksessa ja läjityksessä tulee huomioida uudet, pian valmistuvat ruoppaus- ja läjitysohjeet.

Häiritsevää rakentamisen aikaista vedenalaista melua voidaan vähentää muun muassa kuplaverhoilulla.

Luvussa 10 esitellään lyhyesti eri tarkkailuohjelmia, joita tullaan perustamaan hankkeen ympäristökuormituksen seuraamiseksi. Ympäristöministeriö katsoo, että seurantoihin tulisi lisätä tulokaslajien tarkkailu ja, että kalataloudellisessa tarkkailussa tulisi erityisesti kiinnittää huomioita uhanalaisten lajien (vaellussiika ja meriharjus) tarkkailuun. Rakentamisen aikaiseen tarkkailuun tulee sisällyttää ruoppausalueiden tarkkailu. Laitoksen käytön aikainen tarkkailu, jolla seurataan jäähdytysvesien ja jätevesien johtamisen vaikutuksia vedenlaatuun, vesieliöstöön ja jäätilanteeseen, tulee toteuttaa riittävän laajana, jotta voidaan havaita muutoksia myös kauempana Hanhikiven niemestä.

Periaatepäätöshakemus

Fennovoima jätti 4.3.2014 työ- ja elinkeinoministeriölle hakemuksen valtioneuvoston 6.5.2010 antaman periaatepäätöksen täydentämiseksi. Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut tämän hakemuksen nähtäville ja kuuluttanut siitä 15.4.2014 pyytäen samalla lausuntoja eri tahoilta.

Ympäristöministeriö on useamman kerran huomauttanut sekä toiminnanharjoittajille että työ- ja elinkeinoministeriölle siitä, että periaatepäätöshakemuksesta ei tulisi pyytää lausuntoja, eikä sitä tulisi kuuluttaa ennen kuin hanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointiselostus sekä yhteysviranomaisen siitä antama lausunto on käytettävissä.

YVA-menettelyyn liittyy olennaisena osana YVA-selostuksen riittävyden tarkastelu julkisesti. Annetut mielipiteet ja lausunnot sekä lopulta yhteysviranomaisen lausunto arvioinnin riittävydestä ovat keskeinen osa YVA-menettelyä ja niiden tulisi olla hankkeesta vastaavalle arvokasta aineistoa lupahakemuksia laatiessaan ja varmistaessaan niiden kattavuus myös ympäristöasioiden suhteen.

Ympäristöministeriö pitää työ- ja elinkeinoministeriön tapaa lähettää periaatepäätöshakemusta lausunnolle ennen kuin ympäristövaikutusten arviointiselostus sekä yhteysviranomaisen siitä antama lausunto on käytettävissä erittäin huonona hallinnollisena menettelynä, mikä osoittaa välinpitämättömyyttä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn keskeisimpiä toimintoja kohti. Tällainen menettelytapa ei pitäisi olla nykyainsäädännön mukaan mahdollista.

Kansliapäällikön sijaisena
Ylijohtaja

Tuula Varis

Erityisasiantuntija

Miliza Malmelin

TIEDOKSI Fennovoima Oy
Säteilyturvakeskus
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Suomen AVI

